

Collegium Medievale

Forening for middelalderforskere

Årsmøte 2022 i foreningen Collegium Medievale

Styret innkaller med dette foreningens medlemmer til årsmøte.

Tirsdag 15.03.2022, 18:00-21:00

Sted: Zoom

<https://uio.zoom.us/j/68703245148?pwd=UVdUdXBzd2tTK2dtbXdFTIBoUHRIUT09>

Dagsorden

1. Godkjenning av innkalling og dagsorden
2. Valg av ordstyrer og referent for møtet
3. Styrets årsberetning for 2021
4. Årsrapport for tidsskriftet Collegium Medievale for 2021
5. Forslag til endringer i statutter
6. Godkjenning av regnskap for 2021
7. Valg til styret for 2022 og 2023

Orienteringssak:

Kåring av Collegium Medievals masterpris 2022

3. Collegium Medievale: Styrets årsberetning for 2021

Styret har dette året bestått av:

- Karoline Kjesrud, KHM, UiO (leder)
- Kristin Kausland, NIKU (nestleder)
- Anders Winroth, IAKH, UiO (kasserer)
- Hilde Alice Bliksrud (sekretær)
- Marie Ødegaard, AM, UiS (medlemslister og medlemskontakt)
- Alessandro Palumbo, ILN, UiO
- Rakel Diesen, NTNU
- Bjørn Bandlien, USN (representant for tidsskriftet)

Foreningen er registret i Brønnøysundregisteret med organisasjonsnummer 998.238.862

Styrets virksomhet 2021

Det er blitt avholdt åtte styremøter i 2021, hvorav to fysisk og resten på Zoom. I tillegg har styret kommunisert via e-post. Det ene fysiske møtet inkluderte en omvisning i Historisk museum for styremedlemmene.

Ved årets begynnelse utarbeidet styret en Handlingsplan som et verktøy for å sikre at styret aktivt arbeider for å nå foreningens visjon om å stimulere til samarbeid på tvers av fagfelt og en bred forståelse av middelalderens kultur- og samfunnsliv. Foreningen har som mål å legge til rette for dynamiske og fruktbare samarbeid gjennom kjennskap til eksisterende fagområder, kildegrupper og forskningsinteresser. Møteplattformen har vært digital og fysisk.

I Handlingsplanen skisserte vi 6 punkter å arbeide med i 2021:

1. Realisere masterpris
2. Utrede muligheter for medlemsfordeler
3. Synliggjøre foreningen for middelalderforskere på ulike nivåer, MA, PhD, postdoc og seniorforskere ved ulike institusjoner
4. Økonomi
5. Utarbeide plan for arrangementer som øker og aktualiserer samarbeid med institusjoner som representerer middelalderforskning i Oslo og omegn
6. Gå gjennom statutter for å sikre at disse gjengir et riktig bilde av foreningens virke

Vårt hovedfokus har vært å stimulere til tverrfaglig engasjement blant yngre og mer etablerte forskere.

1. *Realisere masterpris.* Styret har realisert Collegium Mediaevales masterpris, opprettet et nettskjema for nominasjon av kandidater, utformet diplom og premiering. Det ble nedsatt en komité for årets (studieåret 2021-2022) bedømmelse av kandidater, bestående av en representant fra styret (Kristin Kausland), en representant fra tidsskriftet (Bjørn Bandlien) og en representant fra medlemsmassen som utfyller de øvrige jurymedlemmenes fagbakgrunner (Stefka G. Eriksen)
2. *Utrede muligheter for medlemsfordeler.* Styret ser det som et lite gunstig tidspunkt å fremskaffe andre medlemsfordeler for medlemmer enn de allerede etablerte (slik som tidsskrift, tilgang til arrangementer og turer), på grunn av pandemiens langtidskonsekvenser særlig i kulturbransjen.
3. *Synliggjøre foreningen for middelalderforskere på ulike nivåer, MA, PhD, postdoc og seniorforskere ved ulike institusjoner.* Foreningen synliggjør aktiviteter og på Facebook og Twitter. I år har styret gjort færre utspill mot studentgrupper o.l. på grunn av usikkerhet rundt gjennomføringsmuligheter for arrangementer. På grunn av lite fysisk tilstedeværelse på campus, har det ikke vært prioritert å reklamere med posters o.l.
4. *Økonomi.* Collegium Mediaevales hovedinntekter er medlemsavgift og tidsskriftstøtte. Tidsskriftet er foreningens hovedutgiftspost. Inneværende år får tidsskriftet trykkestøtte. Til tross for at arrangementskostnadene har vært forholdsvis lave i 2021 som følge av få fysiske arrangementer, er styret klar over at foreningens økonomi ikke tåler særlige kostnader knyttet til arrangementer. Arbeidet for å øke inntektsgrunnlaget ved å øke medlemsmassen fortsetter.
5. *Utarbeide plan for arrangementer som øker og aktualiserer samarbeid med institusjoner som representerer middelalderforskning i Oslo og omegn*
Styret har utarbeidet en langtidsplan for arrangementer som inkluderer noen faste arrangementer per år (årsmøte med doktorpresentasjoner, årskavalkade med glimt fra nye forskningsfunn, institusjonsbesøk som involverer samarbeid på tvers av organisasjoner). I tillegg arbeider styret for å realisere en ekskursjon i høstsemesteret 2022. Et mål for alle arrangementer er å knytte sammen ulike fagfelt og ulike bidragsyttere, slik at CM-arrangementene både reflekterer og inspirerer til tverrfaglig middelalderforskning.
6. *Gå gjennom statutter for å sikre at disse gjengir et riktig bilde av foreningens virke.* Gitt Collegium Mediaevales endrede profil i å ikke først og fremst være en forening for middelalderforskere i Oslo, men i Norge, er statuttene foreslått endret. Se eget vedlegg for årsmøtet.

Medlemsmøter 2021

Styret har invitert til 2 fysiske medlemsmøter, hvorav 1 ekskursjon til Tønsberg, og 3 digitale medlemsmøter. De digitale møtene gjør at vi kan samle bidragsyttere og medlemmer fra hele landet, mens de fysiske medlemsmøtene gir en annen mulighet for samtale og nærstudie av gjenstander/steder. Styret er tilfredse med en kombinasjon av fysiske og digitale arrangementer.

9. mars 2021 ble foreningens **års møte** avholdt, etterfulgt av et faglig program med presentasjon av to fullførte doktorgradsprojekter fra foregående år: Max Naderer (historie, IAKH, UiO) og Frida Espolin Norstein (arkeologi, Göteborgs universitet). I tillegg fikk vi to prosjektpresentasjoner knyttet til Stavanger domkirke (Sean Dexter Denham og Halldis Hobæk)

Oppmøte: 25 personer

25. mai 2021 samarbeidet Collegium Medievale med Middelalderklyngen i Bergen om et digitalt arrangement om Færøyene. Bidragsyttere:

Helen Leslie-Jacobsen, UiB, Young CAS- fellow, om nytt prosjekt: *Ballads Across Borders*, Brynhild Kamban, forskningsassistent, Fróðskaparsetur Føroya: *De færøyske kvad om Sigurd Fofnersbane*,

Seán D. Vrieland, postdoc, Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab, Københavns universitet: *Digital Repatriation of Faroese manuscripts*,

Sverre Stausland Johnsen, professor i norderlandsk målkunne, Institutt for lingvistiske og nordiske studier, Universitetet i Oslo: *Sams målvokster i færøysk og norsk*

Oppmøte: 76 deltakere

23. oktober 2021 inviterte Collegium Medievale til ekskursjon til Tønsberg, ledet av Bjørn Bandlien. Ekskursjonen inkluderte byvandring, besøk på Slottsfjellsmuseets nye middelalderutstilling, med blant annet det innlånte Kristinas psalter, samt et besøk i Borre kirke.

Oppmøte: 15 deltakere + en del barn.

1. november 2020 arrangerte Collegium Medievale et populærvitenskapelig debattarrangement i Målstova på Nasjonalbiblioteket.

Tre innledere presenterte ulike innfallsvinkler på historisk klimaforskning:

Dominik Collet, Universitetet i Oslo, professor i historie, om historisk klimatologi, katastrofenes historie og materiell historie, **Stefka G. Eriksen**, seniorforsker ved Norsk Institutt for kulturminneforskning, om forståelsen av klima og landskap spesielt gjennom norrøn litteratur, **Ingar M. Gundersen**, doktorgradsstipendiat i arkeologi ved Kulturhistorisk museum, om brå klimaendringer i et førmoderne samfunn.

Oppmøte: ca. 20 personer

7. desember 2020. Collegium Mediaevales årskavalkade på Zoom.

Ideen bak arrangementet var å presentere korte glimt av årets forskningsfunn på tvers av ulike disipliner og institusjoner. 8 innlegg var planlagt, ett forfall på grunn av sykdom. Representanter fra Universitetet i Oslo, Universitetet i Bergen, Universitetet i Tromsø, Norsk kulturminneforskning i Trondheim, Norsk kulturminneforskning i Oslo.

Silje Hårstad, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo; **Jørn Erik Henriksen**, arkeologi, Norges arktiske universitetsmuseum, Universitetet i Tromsø; **Susanne Kaun**, konservering Norsk institutt for kulturminneforskning, Oslo; **Ildar Garipzanov**, Institutt for arkeologi, konservering og historie, Universitetet i Oslo; **Anna Petersen**, Norsk institutt for kulturminneforskning, Trondheim; **Stefan Drechsler**, filologi/ kunsthistorie, Middelalderklyngen, Universitetet i Bergen; **Synnøve Midtbø Myking**, filologi, Universitetet i Bergen; **Kristel Zilmer**, Kulturhistorisk museum, Universitetet i Oslo; **Anders Winroth**, Institutt for arkeologi, konservering og historie, Universitetet i Oslo

Arrangementet ble avholdt på ZOOM, og ledet av Karoline Kjesrud.

Ca. 35 personer deltok på arrangementet.

Medlemmer

	Medlemmer	Abonnenter Private	Abonnenter Institusjoner	Abonnenter Elektronisk	Abonnenter Gratis (papir)
2015	149	41	82	3	
2016	156	35	67	0	13
2017	155	32	57	0	10
2018	153	31	53	0	10
2019	149 (155)	28	54	0	11
2020	140	24	53	0	8
2021	181	24	53	0	8

Foreningen har 181 betalende medlemmer ved utgangen av 2020. I tillegg var det 24 private abonnenter og 53 institusjonsabonnenter. Til sammen 258 abonnenter.

Institusjonsabonnenter og private abonnenter er likt som foregående år. Medlemsmassen er større enn foregående år. Det ble foretatt en opprydding av medlemslisten våren 2021, og etter arrangementet der foreningen samarbeidet med Middelalderklyngen ved UiB fikk vi mange nye medlemmer. Redaksjonen har annonsert på Facebook og i andre fora, men styret ser fortsatt et potensiale for å rekruttere nye medlemmer.

De to tidligere år har vi hatt et tiltak om å hente inn medlemmer som ikke har betalt kontingent og som bevisst ikke har meldt seg ut, og dette bør opprettholdes i det kommende året.

Facebook

Collegium Medievale driftar två facebook-grupper: "Collegium medievale" som vänder sig mot allmänheten och har 610 följare (16.2.22) och "Collegium medievale: Medlemsgruppe", en sluten grupp som bara medlemmar kan följa och som för närvarande har 67 följare (16.2.22). Dessutom har styrelsen under 2021 skapat ett Twitter-konto, @CMedievale. Både facebook-grupperna och Twitter används till att annonsera föreningens arrangemang och utgivningen av tidskriften samt sprida kunskap om forskningsresultat från våra medlemmar. I detta sammanhang vill styrelsen uppmana medlemmarna att tipsa om publikationer och forskningsprojekt som de är involverade i och som de vill ska annonseras genom Collegium Medievals konton på sociala plattformar.

4. Forslag til endringer i statutter

Statutter

Vedtatt 5. mars 1986,
med endringer vedtatt på årsmøte 1990, 2009 og 2018.

Foreningens oppgaver. Medlemskap.

1. Collegium Medievale har til oppgave å fremme middelalderforskning, knytte tverrfaglige kontakter ved å samle medlemmene til møter, seminarer, konferanser og ekskursjoner og ta initiativ til andre tiltak som er tjenlig for å styrke det faglige miljøet for middelalderforskning. Foreningen utgir tidsskriftet Collegium Medievale.
2. Foreningen tar opp som medlemmer forskere og mastergradsstudenter som helt eller delvis har middelalderen som sitt forsknings- og arbeidsområde. **Foreningen er basert i Norge, men tar også opp medlemmer i andre land. Familiemedlemskap er mulig dersom minst én i husstanden oppfyller øvrige medlemskrav (jf. ovenfor). Kun ett av medlemmene tilhørende et familiemedlemskap kan velges til styreverv av gangen.** ~~Foreningen har sin basis ved Humanistisk fakultet ved Universitetet i Oslo, men tar også opp medlemmer fra andre fakulteter og fra forskningsmiljøer utenfor Universitetet, dessuten stipendiater uten tilknytning til et bestemt forskningsmiljø. Andre middelalderforskere som ikke er tilknyttet et forskningsmiljø i kraft av sin stilling, kan bli opptatt ved vedtak i styret.~~

Foreningens styre

3. Foreningens styre består av ~~formann~~ **leder** og ytterligere syv medlemmer, blant dem ~~viseformann~~ **nestleder**, sekretær, kasserer og én representant for redaksjonen. Styret er beslutningsdyktig når minst fem medlemmer er til stede. Det bør tilstrebes faglig spredning i styret. Vedtak fattes ved vanlig flertall. Ved stemmelikhet har formannen dobbeltstemme.
4. Foreningen og tidsskriftets redaksjon har felles økonomi.
5. Medlemmene i styret velges på årsmøtet for to år av gangen. ~~Formann~~ **Leder** velges av og blant styret for ett år av gangen. Det tilstrebes at halve styret står på valg hvert år. Styret skal nedsette en valgkomité med **minst tre to** medlemmer som fremmer forslag om **aktuelle** medlemmer til styret, samt ~~to~~ **én** revisor for foreningens regnskap. Gjenvalg kan finne sted. Styret kan nedsette utvalg for å ta seg av spesielle oppgaver.

Tidsskriftets redaksjon

6. Tidsskriftets redaksjon består av ansvarlig redaktør og ytterligere **minst** fem medlemmer. Det bør tilstrebes både faglig spredning og kontinuitet i redaksjonens sammensetning. Redaksjonen skal alltid være representert med ett medlem i styret.
7. Medlemmene av redaksjonen velges på årsmøtet for tre år av gangen, etter forslag fra styre og redaksjon i fellesskap. Styre og redaksjon har i fellesskap ansvar for at faglig spredning og kontinuitet i redaksjonens sammensetning blir opprettholdt. Ansvarlig redaktør velges blant redaksjonens medlemmer i samråd med styret.

5. Årsrapport for tidsskriftet *Collegium Medievale* 2021

2021-årgangen av tidsskriftet *Collegium Medievale* (vol. 34) ble sendt til Novus forlag 13. desember 2021. På grunn av papirmangel ved trykkeriet ble det fysiske eksemplaret først utsendt til medlemmene uke 5 i 2022, men publisert i åpen tilgang på Novus' nettsider i uke 2.

Redaksjonen har bestått av Mikael Males (norrøn filologi), Kjartan Prøven Hauglid (kunsthistorie og arkitektur), Espen Karlsen (middelalderlatin), Vibeke Vandrup Martens (arkeologi), Bjørn Bandlien (historie). I løpet av året har Eivor Oftestad (teologi og kirkehistorie) gått ut av redaksjonen og Margrete Syrstad Andås vært påtroppende representant. Therese Foldvik har vært redaksjonssekretær. Bjørn Bandlien har fungert som hovedredaktør.

Vol. 34 av *Collegium Medievale* er omfangsrikt, 332 sider, noe som skyldes at vi har fått inn mange gode artikkelmanus. Vi har også lagt vekt på å ha plass til bilder og illustrasjoner. De økte kostnadene vil dekkes av et publiseringsfond, noe som er en ekstraordinær løsning for denne årgangen og ikke et fast tilskudd.

Nummeret inneholder ti artikler, fem på norsk og fem på engelsk. Det er ikke helt enkelt å dele artiklene inn i fagdisipliner, siden flere fremstår som tverrfaglige. Noe grovt kan man si at tre av artiklene har et tyngdepunkt i arkeologien, fire i historie og kirkehistorie, og tre i filologi og litteraturhistorie. Av hensyn til begrensninger av sidetall, er det kun én anmeldelse. Ni av artiklene omhandler norsk middelalder. Unntaket er en artikkel om dansk-estiske forbindelser. Noen av artiklene presenterer nye temater, perspektiver og/eller metoder. Dette gjelder for eksempel bruk av de nye utgravningene i middelalderens Oslo, innskrifter i Hallvardskatedralen i samme by, om middelalderbøker i etterreformatorisk tid, og ikke minst en gjennomgang av opphavet til pergamentet brukt i en rekke håndskriftsfragmenter.

Tidsskriftet har samarbeidet godt med Novus, et samarbeid som også er knyttet til den midlertidige trykkestøtteordningen administrert av Norges forskningsråd (NFR). Denne prøveordningen gjelder ut 2023, og redaksjonen forventer nye signaler om framtidige ordninger i løpet av høsten 2022 eller tidlig 2023. Eventuelle endringer i vilkårene for trykkestøtte vil behandles når nye vilkår foreligger, i samarbeid med foreningens styre.

En særskilt utfordring når det gjelder trykket versjon, er at det i enkelte tilfeller har vært dårlig lesbarhet på en del figurer, spesielt i den første artikkelen, i den trykte versjonen. Redaksjonen har derfor vurdert å i større grad legge til rette for digitale vedlegg på tidsskriftets nettside med høyoppløselige bilder. Dette brukes av andre, særlig kunsthistoriske, tidsskrift og kan i fremtiden løse noe av problemene for dette. Redaksjonen jobber også revidert forfatterveiledning som også søker å gi klarere retningslinjer med tanke på illustrasjoner og figurer, inkludert publisering for åpen tilgang.

Redaksjonen har hatt grunnet korona ikke hatt fysisk redaksjonsmøte, og begrenset seg til digital kommunikasjon. Etter råd fra styret skal redaksjonen starte med åremål på fem år, med utskiftning av ett redaksjonsmedlem hvert år. Hensikten er både å gjøre det lettere å rekruttere redaksjonsmedlemmer for en avgrenset periode, samt å inkludere flere forskere i redaksjonsarbeid og utvikling av tidsskriftet. Eivor Oftestad har etter eget ønske fratrudd i 2021 og Margrete Syrstad Andås (teologi og kirkehistorie, NTNU) kommer inn. Redaksjonen vil i løpet av 2022 orientere styret om framtidig plan for åremål, og innarbeide rutiner for å rekruttere nye medlemmer i redaksjonen som representerer ulike fagfelt. Et utvidet redaksjonsråd med representanter fra ulike fagdisipliner ble invitert med i 2021, men kan med fordel utvides noe på enkelte fagområder.

Bjørn Bandlien, 1. mars 2022

Hovedredaktør i tidsskriftet Collegium medievale

6. Godkjenning av regnskap for 2021

Utgifter	Sum	Bilag	Konto
Tidsskriftet <i>Collegium medievale</i>			
Trykk, innbinding	-18 115,34	12	4015
Porto	-12 800,64	12	6940
Administrasjonsavgift, papirutg.	-16 830,00	12	7651
Forlagskostnader, onlineutg.	-56 750,00	11	7650
Sats/ombrekking	-47 100,00	11	4014
Elektronisk publisering	-8 350,00	11	4016
Medlemsmøter (1)	-4 810,70	1,2	
Diverse utgifter (2)	-12,51	3,4	
Sum	-164 769,19		
Inntekter			
Medlemskontingent	60 150,00	12	3121, 3122
Publikasjonsalg	34 865,28	12	3012, 3111, 3112, 3200
Produksjonstilskudd	59 000,00	11	3010
Medlemsmøter (3)	800,00	5,13	
Middelalderforum gåve	33 672,00	6	
Rente, DNB	86,74	7	
Sum	188 574,02		
Resultat	23 804,83		

1) Middelalderens klimakriser, 03.11.2021, utgifter

Leie, Målstova, Nasjonalbiblioteket	4 250,00	Bilag 1
Gåver, paneldeltagere	560,70	Bilag 2
Sum	4 810,70	

(2) Diverse utgifter

Gebyr DNB	5,50	Bilag 3
Gebyr Vipps	7,01	Bilag 4
Sum	12,51	

(3) Middelalderens klimakriser, 03.11.2021, inntekter

Avgift, ikke-medlemmer, Vipps	400,00	Bilag 5
Avgift, ikke-medlemmer, kontant	400,00	Bilag 13
Sum	800,00	

Balanse 2021

Balanse					
31.12.2021					
Aktive			Passive		
Saldo Novus	193 946,73	1	Saldo Novus 31.12.2020	199 877,43	12
31.12.2021		2	(4)		
DNB Løpende	8 388,10	9	DNB Løpende	11 811,31	14
DNB Masterprisfond	32 758,74	1	DNB Masterprisfond	-	
		0			
Kontantkasse	977,00	1	Kontantkasse	577	13
		3			
			Årets resultat	23 804,83	
Balanse	236 070,57		Balanse	236 070,57	

(4) Inngående saldo på vårt konto hos forlaget Novus avviker från det utgående saldot (217 017) på balanseregningen 2020, godkjent av årsmøtet 2021. Orsaken är att Novus då ikke meddelade oss att forlaget var tvunget att betala tillbaka 17 140 i publiseringsstøtte från Unit som inte brukades för årgång 2019 av tidsskriftet *Collegium medievale*. Verifikasjon for dette är **bilag 15**.

Til Collegium Medieuales styre og medlemmer

Blindern, 11. mars 2022

Revisors beretning for årsregnskapet 2021

I forarbeidet med kasserer ble det funnet en diskrepans mellom inngående egenkapital i Novus' dokumentasjon sammenliknet med årsregnskapet 2020. Dette ble rettet opp i av kasserer etter en grundig gjennomgang av alle tidligere regnskap og samtaler med Novus.

Tidsskriftet gikk i minus i 2021, som vil spise av opparbeidet buffer. Revisors anbefaling til styret er at det sees på langsiktige løsninger slik at tidsskriftet får et positivt resultat og fortrinnsvis generere et overskudd.

Alle bilag er dokumentert og gjennomgått. Det er ikke avdekket feil eller mangler i regnskapet for 2021, og det er ført i henhold til god regnskapsskikk.

Ærbødigst,

Therese Foldvik 11/3-22

Therese Foldvik

Revisor for Collegium Medieuale 2021

7. Valg revisor

Therese Foldvik ble valgt ved årsmøtet 2021 til å revidere foreningens regnskap i 2021 (årsmøte 2022) og 2022 (årsmøte 2023).

8. Valg til styret 2022 og 2023

De to siste årene med pandemi har vært spesielle, også for styrets arbeid. Styremedlemmene som i år står på valg føler at de ikke har fått ytt det de ønsket for foreningens arbeid, og stiller derfor alle til gjenvalg.

I år står følgende styremedlemmer på valg:

- Raket Diesen
- Anders Winroth
- Kristin Kausland

Styret er klar over at det etterstrebes en rulling på styrevervene, men vi mener den siste styreperioden (de to siste årene) har vært såpass spesiell at det kan gjøres unntak.

Orienteringssak

Collegium Medievalet masterpris kåres. Juryens representant redegjør for begrunnelsen.